

“ QUI ESCUPI A L'ÀRIA LI CAU A LA FATXA... ”

Aquesta manera de diure fa part dels proverbis que, en calqui manera, donen consells per la nostra conducta moral.

Més concretament són diversos els proverbis que, de una manera o l'altra, presenten reflexions sobre el costum de judicar els altres: *No judiquis si no vols ésser judicat. Qui judica cau al judic....*

Quantes voltes mosaltres mateixos sem estats testimonis de adveniments o havem assistit a situacions en les quals havem entès certes persones que amb severitat han judicat altres persones, i després de temps ellos mateixos són estats víctimes de aquell mateix judici; judici que, se pot diure amb una altra frase feta algueresa: *li és calgut com la camisa que li ha posat la mare.*

Aquesta manera de diure, *qui escupi a l'ària li cau en fatxa*, és assai ben coneixuda un poc a tot

arreu. Lo significat, que és a bastança clar, mos diu de estar en guàrdia i de donar atenció a l'hora de judicar o criticar situacions o persones per allò que fan o per com se comporten.

I això perquè no tenim ningun dret a judicar la gent, ni a fer los moralistes.

A voltes mos donem àries de sabuts o de perfectes sense tenir ni títols ni mèrits, o encara pitjor mos arisquem a diure: “Si fóra estat mon fill, ma filla, mon germà o ma germana”.

És propi ver que és més fàcil veure lo cabell a l'ull de l'altre i no lo bigaró a l'ull nostre.

Dieva primer que aquesta manera de diure és avui més actual que mai. Basta assistir a allò que la informació mos posa davant cada dia en tots los camps: crònica, política, esport, treball.

No aquipim a judicar o criticar tot

i tots i, segons los nostres sentiments i ideologies, mos posem de una part o de l'altra, tirant sentències, donant anys de presó sense remei, quan no condemnem a la pena de mort, perdent així lo sentit de la raó, sense trobar el just equilibri. Quantes de aqueixes crítiques són més de una volta sense fonament i mos deixem prendre de la passió i creiem de poguer ésser jutges en tot i per tot, al punt que a voltes escoltem certos personatges que, criticant los altres, parlen amb una tal convicció com si allò que diuen sigui “evangeli” i, doncs, la veritat absoluta.

Ahir eren un pòpul de “sants, navegants i poetes”, avui havem allargat les nostres competències: coneixem o creiem de saber tot i de tot.

Vito Loy